

pracownicy socjalni: przeprowadzają wywiad środowiskowy umożliwiający diagnozę sytuacji rodziny lub osoby, **uruchamiają procedurę „Niebieskiej Karty”** przewidzianej dla pomocy społecznej, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie (nie wymaga to zgody osoby dotkniętej przemocą), przygotowują wszechstronny plan pomocy, monitorują efekty podjętych działań, pomagają w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych, udzielają szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub wskazują miejsca, gdzie można uzyskać taką pomoc, udzielają informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy, uzasadnionych przypadkach udzielają pomocy finansowej (w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych) oraz rzeczowej (np. odzież, żywność), informują o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym, wskazują miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym o możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, hostelach, ośrodkach interwencji kryzysowej, w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa, powiadamiają organy ścigania, w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownicy socjalni wykonujący obowiązki służbowe mają prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej (decyzja o odebraniu dziecka podejmowana ma być przez pracownika socjalnego wspólnie z policjantem, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką).

Przy każdym ośrodku pomocy społecznej działają **Zespoły Interdyscyplinarne** działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w którego skład, wchodzi przygotowani do skutecznego zajmowania się problematyką przemocy specjaliści. Zadaniem Zespołu jest kompleksowe zajmowanie się rodzinami oraz monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, poinformowanie o tym odpowiednich służb. Zespół Interdyscyplinarny zajmuje się również zbieraniem i przekazywaniem informacji na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie, jak również gromadzeniem informacji na temat miejsc, osób i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie tworzenia nowych miejsc pomocy dla osób krzywdzonych (bądź wspieranie już istniejących placówek). Zespoły Interdyscyplinarne powinny również inicjować działania zmierzające do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy- organizowanie szkoleń, konferencji itp.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszczu Gdańskim

83-000 Pruszcz Gdański, ul. Wojska Polskiego 16, tel. 58 77320 85

www.pcpr.powiat-gdanski.pl

i działający w ramach PCPR- Punkt Interwencji Kryzysowej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zajmuje się między innymi pomocą osobom dotkniętym kryzysem. PCPR oferuje poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest ono świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów związanych z przemocą w rodzinie. PCPR w ramach poradnictwa specjalistycznego prowadzi interwencję kryzysową, psycholog i radca prawny udzielają w tym zakresie pomocy osobom będącym w kryzysie. Interwencja kryzysowa jest to metoda systemowego, interdyscyplinarnego, wielowątkowego oddziaływania na osobę, która znalazła się w kryzysowej sytuacji. Interwencja kryzysowa polega na dostarczeniu wszechstronnego wsparcia i wielostronnej pomocy: psychologicznej, prawnej, społecznej, informacyjnej i in. Celem interwencji kryzysowej jest spowodowanie odzyskania, przez osobę w kryzysie, zdolności jego samodzielnego pokonania trudności. Polega to na złagodzeniu objawów

reakcji kryzysowej, przywróceniu równowagi psychicznej, zapobieżeniu przejścia ostrego kryzysu w stan chroniczny, przywróceniu umiejętności samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

83 -031 Rusocin, ul. Macieja Rataja 10.

telefon/fax: 58 691 19 36, telefon kom.: 511 050 745

e-mail: sekretariat@sow.powiat-gdanski.pl www.sow.powiat-gdanski.pl

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia świadczy usługi na rzecz ofiar przemocy w rodzinie w zakresie interwencyjnym, bytowym i terapeutyczno-wspomagającym.

1. W zakresie interwencyjnym:

- zapewnienie schronienia na okres do 3 miesięcy,
- ochronę ofiar przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc,
- udzielenie natychmiastowej pomocy psychologicznej i wsparcia,
- rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy w rodzinie i opracowanie planu pomocy,
- wspieranie w przewyciężaniu sytuacji kryzysowej.

2. W zakresie bytowym:

- zapewnienie całodobowego pobytu do 3 miesięcy,
- zapewnienie wyżywienia i niezbędnych środków higieny osobistej.

3. W zakresie terapeutyczno-wspomagającym:

- udzielanie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego, prawnego,
- prowadzenie grupy wsparcia i grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie,
- opracowanie diagnozy rodziny i indywidualnego planu pomocy,
- przeprowadzenie diagnozy sytuacji dzieci, udzielanie wsparcia psychologicznego oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej, konsultacje wychowawcze.

4. W zakresie pracy ze sprawcą przemocy – realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego, w tym:

- opracowanie planu pracy ze sprawcą przemocy;
- uświadomienie osobie stosującej przemoc faktu jej istnienia oraz pomocy w nabyciu;
- umiejętności kontroli zachowania;
- zapoznanie z procesem powstawania mechanizmów prowadzących do użycia przemocy;
- przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez stosowania przemocy;
- próba powstrzymania sprawcy przemocy przed jej dalszym stosowaniem w rodzinie.

Praca ze sprawcą przemocy realizowana jest w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszczu Gdańskim

Prokuratura Rejonowa w Pruszczu Gdańskim

83-000 Pruszcz Gdański, ul. Wojska Polskiego 7b,

tel.58 6822121

Do zadań prokuratury należy m.in.: przyjęcie zgłoszenia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych, występowanie w roli oskarżyciela publicznego przed sądem, zatrzymanie podejrzanego o popełnienie

przestępstwa, współpraca z innymi organami państwowymi, organizacjami społecznymi w zakresie zapobiegania przestępczości prokurator może wchodzić w skład zespołu interdyscyplinarnego powołanego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a także tworzonych przez zespół grup roboczych.

Osoby pokrzywdzone na skutek przemocy w rodzinie, a także świadkowie, mogą złożyć w prokuraturze bądź na policji zawiadomienie o przestępstwie ściganym w trybie publiczno - skargowym lub wnioski o ściganie przestępstwa (dotyczy to przestępstw ściganych na wniosek osoby pokrzywdzonej). W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że popełniono przestępstwo prokuratura wspólnie z Policją ma obowiązek: wszcząć postępowanie przygotowawcze w celu ustalenia czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo, wyjaśnić okoliczności sprawy, ustalić osoby pokrzywdzone i rozmiary szkody, zebrać, zabezpieczyć i w niezbędnym zakresie utrwalić dowody dla sądu, wykryć i w razie potrzeby ująć sprawcę, w uzasadnionym przypadku na wniosek Policji (taki wniosek musi być rozpatrzony w ciągu 48 godzin od zatrzymania podejrzanego) lub z urzędu może zastosować środek zapobiegawczy wobec osoby, której co najmniej wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej polegający na nakazaniu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że podejrzany ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził. Środek ten stosuje się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, może na wniosek oskarżonego wskazać miejsce pobytu w placówkach zapewniających miejsca noclegowe (z wykluczeniem placówek dla ofiar przemocy w rodzinie) prokurator może wnioskować do sądu pierwszej instancji właściwego do rozpoznania sprawy o przedłużenie stosowania nakazu opuszczenia lokalu na dalsze okresy nie dłuższe niż 3 miesiące, w sytuacji gdy nie ustały powody zastosowania w/w nakazu w zależności od oceny zebranego materiału dowodowego postępowanie może zakończyć się skierowaniem aktu oskarżenia do sądu, umorzeniem dochodzenia lub kierowanym do sądu wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania karnego.

Powiatowa Komenda Policji w Pruszczu Gdańskim

83-000 Pruszcz Gdański, ul. Wita Stwosza 4

tel. 58 7854222 www.kpp-pruszcz.pl

Do podstawowych zadań Policji należy m.in.:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi;
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez policję zgodnie z obowiązującym prawem:

- interwencja w sytuacji uzyskania zgłoszenia o przemocy w rodzinie, uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”;
- sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa);
- zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia;
- wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa;

- zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa;
- podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy;
- udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy.

Osoby wzywające policję mają prawo do:

- uzyskania od policjantów zapewnienia bezpieczeństwa;
- uzyskania informacji, kto przyjechał na wezwanie - numer identyfikacyjny policjantów, nazwa i siedziba jednostki;
- wykorzystania dokumentacji interwencji policyjnej jako dowodów w sprawie karnej przeciw sprawcy przemocy;
- zgłoszenia interweniujących policjantów na świadków w sprawie sądowej.

Placówki ochrony zdrowia działające na terenie Powiatu Gdańskiego

Oprócz udzielania pomocy medycznej przez pracowników Ochrony Zdrowia, istotne jest:

- rozpoznanie przez nich sygnałów świadczących o występowaniu przemocy, szczególnie gdy ofiary bądź świadkowie próbują to ukryć;
- poinformowanie ofiar o możliwościach szukania pomocy;
- w sytuacjach dotyczących dzieci – zwrócenie się do sądu rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodziny;
- wystawienie na prośbę poszkodowanych **bezpłatnego specjalnego zaświadczenia** o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie;
- **uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”** przewidzianej dla przedstawicieli ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie (nie wymaga to zgody osoby dotkniętej przemocą);
- w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych, powiadomienie innych służb, np. pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia podczas badania popełnienia przestępstwa (ślady ciężkiego uszkodzenia ciała, podejrzanym oparzeń, wykorzystania seksualnego) powiadomienie organów ścigania;
- ponadto przedstawiciele ochrony zdrowia wchodzi w skład zespołu interdyscyplinarnego powołanego przez wójta, burmistrza, a także tworzonych przez zespół grup roboczych.

Placówki Oświatowe działające na terenie Powiatu Gdańskiego

Przedstawiciele placówek oświatowych mają kompetencje, aby:

- rozpoznać sygnały świadczące o doznawaniu przez dziecko form krzywdzenia, zaniedbania;
- utrzymywać kontakt z rodziną dziecka;
- wystąpić do sądu o wgląd w sytuację rodziny, powiadomić policję lub prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;
- udzielić wsparcia;
- skierować do specjalistycznej placówki, poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- monitorować sytuację dziecka i rodziny, współpracując z innymi służbami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny ;

- **uruchomić procedurę „Niebieskiej Karty”** przewidzianej dla przedstawicieli oświaty w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie (nie wymaga to zgody osoby dotkniętej przemocą);
- wchodzić w skład zespołu interdyscyplinarnego powołanego przez wójta, burmistrza, a także tworzonych przez zespół grup roboczych.

4. Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie

Szczegółowe dane dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie występującego na terenie Powiatu Gdańskiego przedstawiono w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gdańskiego na lata 2014- 2021”.

Analizując rok 2013 w poszczególnych gminach można stwierdzić, że w Powiecie Gdańskim we wszystkich gminach zostały powołane Zespoły Interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W roku 2013 założono 160 nowych „Niebieskich Kart” i jest to o 48 % więcej niż w roku poprzednim. Nie wszystkie zgłoszenia i podejmowane w związku z nim działania potwierdzają występowanie przemocy w rodzinie, niemniej jednak liczba ta świadczy o coraz większej świadomości społeczeństwa odnośnie możliwości podejmowania działań przeciwdziałających przemocy.

Poniżej przedstawiono liczbę nowo założonych w roku 2013 „Niebieskich Kart” z uwzględnieniem roku poprzedniego w poszczególnych gminach.

GMINA	Liczba założonych „Niebieskich Kart”	
	2013	w stosunku do roku 2012
Cedry Wielkie	17	+ 2
Kolbudy	17	+ 8
Miasto Pruszcz Gd	41	+ 17
Pruszcz Gd	27	+10
Przywidz	7	+2
Pszczółki	16	+4
Suchy Dąb	3	- 2
Trąbki Wielkie	32	+ 11
ŁĄCZNIE	160	+ 52

Źródło opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Wypełnienie „Niebieskiej Karty” nie jest równoznaczne ze złożeniem zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i nie zawsze stanowi podstawę do wszczęcia postępowania karnego.

Niebieskie karty są zakładane między innymi przez policję, która przesyła je do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. W roku 2013 policja wypełniła **60** formularzy „ Niebieska Karta – A”. W ramach prowadzonych czynności stwierdzono **78** osób dotkniętych przemocą, z czego 55 stanowiły kobiety. Wśród osób doświadczających przemocy **11** osób było po 66 roku życia, a **12** to małoletni. Większość osób stosujących przemoc to mężczyźni (58 osób), **55** sprawców było pod wpływem alkoholu.

5.2 Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doświadczających przemocy jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, niezbędne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza ilości dostępnych form pomocy oraz specjalistów.

Program kierowany jest do:

- a) osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym:
 - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
 - dzieci,
 - osób starszych,
 - osób niepełnosprawnych.
- b) osób stosujących przemoc w rodzinie,
- c) świadków przemocy w rodzinie,
- d) przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny: Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie

Lp	Działanie	Sposób realizacji	Oczekiwane rezultaty
1.	<p>Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie</p>	<p>Organizacja powiatowych kampanii, konferencji, szkoleń, dotyczących przemocy w rodzinie i jej zapobieganiu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie. 2. Wzrost świadomości osób uwikłanych w przemoc, co do natury samego zjawiska oraz możliwości szukania profesjonalnej pomocy. 3. Pozyskanie organizacji pozarządowych na rzecz działań związanych z zapobieganiem przemocy w rodzinie
2.	<p>Rozwój działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w krajowych i regionalnych kampaniach społecznych propagujące pozytywne postawy w kontaktach interpersonalnych. 2. Prezentacje edukacyjno – informacyjne dotyczące zjawiska przemocy kierowane między innymi Rad Pedagogicznych w szkołach, pracowników socjalnych, asystentów rodzin. 3. Opracowanie i propagowanie materiałów informacyjnych, ulotek o formach dostępnej pomocy związanej z doznawaniem przemocy w rodzinie. 4. Zwiększenie dostępności do zajęć psychoedukacyjnych udoskonalających umiejętności wychowawcze. 5. Dostarczanie jednolitych narzędzi wychowawczych rodzicom, opiekunom oraz wychowawcom. 6. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją. 7. Promowanie mediacji rodzinnych jako jednej z metod rozwiązywania konfliktów. 8. Promowanie odpowiednich wzorców życia rodzinnego (opartych na wzajemnej pomocy, szacunku, partnerstwie, umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spadek liczby rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie. 2. Zwiększenie wiedzy oraz świadomości związanej ze zjawiskiem przemocy w rodzinie. 3. Spadek popularności stereotypów narosłych wokół zjawiska przemocy w rodzinie. 4. Upowszechnienie wiedzy o instytucjach, zajmujących się profesjonalną pomocą osobom uwikłanym w przemoc. 5. Zmiana postaw społecznych dotyczących przemocy w rodzinie.

3.	<p>Wspieranie działań społeczności lokalnych na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie</p>	<p>1. Włączenie się w akcje inicjowane przez różne podmioty Powiatu Gdańskiego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>2. Maksymalne wykorzystanie istniejących lokalnie zasobów instytucjonalnych w celu wsparcia, edukacji i ochrony osób doświadczających przemocy.</p>	<p>Zwiększenie ilości lokalnych inicjatyw na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie</p>
4.	<p>Rozwój działań interdyscyplinarnych dotyczących działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie</p>	<p>1. Tworzenie lokalnych koalicji - zespołów interdyscyplinarnych.</p> <p>2. Zacieśnianie współpracy pomiędzy instytucjami świadczącymi pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc.</p> <p>3. Wdrażanie standardów i procedur postępowania wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie i stosujących przemoc.</p> <p>4. Wdrażanie procedury „Niebieskie Karty”.</p> <p>5. Wspieranie merytorycznej działalności gminnych zespołów interdyscyplinarnych.</p> <p>6. Współpraca z Wojewódzkim koordynatorem ds. realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</p>	<p>1. Standaryzacja działań i procedur, oraz podniesienie jakości świadczonych pomocy, przez podmioty realizujące działania w zakresie przeciwdziałania w rodzinie.</p> <p>2. Stworzenie płaszczyzny do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy podmiotami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy,</p>

Cel operacyjny: Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz dostępności pomocy

1.	<p>Monitorowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie</p>	<p>1. Gromadzenie, systematyzowanie i opracowywanie szczegółowych danych dotyczących zjawiska przemocy w Powiecie Gdańskim.</p> <p>2. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą, w tym – przeszkód istniejących w zakresie pomagania osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.</p>	<p>Wzrost skuteczności i celowości podejmowanych działań zorientowanych na pomoc osobom uwikłanym w przemoc domową</p>
2.	<p>Zapewnienie wyspospecjalistycznej pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich rodzinom</p>	<p>1. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie: bezpiecznego, czasowego schronienia, oraz dostępu do pomocy o charakterze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielenia natychmiastowego wsparcia psychologicznego, - konsultacji, terapii, świadczeń psychoedukacyjnych 	<p>1. Spadek liczby rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.</p> <p>2. Zwiększenie liczby dostępnej na terenie Powiatu Gdańskiego liczby wyspospecjalistycznej pomocy</p>

		<p>w zakresie przemocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnozy kryzysu wynikającego z przemocy w rodzinie, - udzielenia pomocy dotyczącej trudności wychowawczych - zaspokojenia doraźnych potrzeb socjalno – bytowych - dostępności form samopomocy związanej z doznawaniem przemocy (grupa wsparcia), - dostępności do bezpłatnej pomocy prawnej mającej na celu rozwiązanie problemu przemocy z optymalnym wykorzystaniem instrumentów prawnych, - towarzyszenia wykwalifikowanego pracownika w sprawach urzędowych, dotyczących przemocy w rodzinie, - treningu umiejętności społecznych zorientowanego na poprawę funkcjonowania osób doznających przemocy w rodzinie, - warsztatów, zajęć grupowych z wykorzystaniem artterapii, choreoterapii itp. <p>2. Interdyscyplinarna współpraca na rzecz kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w przemoc w domową.</p> <p>3. Pomoc zdalna tj, telefoniczna, e – mailowa, listowna, za pośrednictwem portali społecznościowych.</p> <p>4. Zapewnienie schronienia w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieciom krzywdzonym w wyniku przemocy w rodzinie – zabezpieczanie miejsc interwencyjnych dla dzieci zagrożonych przemocą.</p>	
3.	<p>Podnoszenie kwalifikacji różnorodnych grup zawodowych realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	<p>1. Organizacja konferencji, szkoleń i spotkań merytorycznych na temat przemocy w rodzinie.</p> <p>2. Opracowanie spójnych zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla pracowników socjalnych, nauczycieli i pedagogów szkolnych, służb medycznych, policji, kuratorów sądowych oraz duchownych.</p> <p>3. Upowszechnianie dostępnych materiałów dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>4. Badanie potrzeb szkoleniowych w grupie pracowników instytucji, zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.</p>	<p>1. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym osobom, które doznają przemocy bądź ją stosują.</p> <p>2. Interdyscyplinarność działań różnych służb udzielających wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>

	5. Umożliwienie pracownikom udziału w dostępnej ofercie szkoleniowej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 6. Zapewnienie pomocy psychologicznej, superwizji osobom zawodowo zajmującym się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
--	---

Cel operacyjny: Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

1.	Rozwój działań skierowanych do osób stosujących przemoc	<p>1. Realizowanie programów terapeutycznych i psychoedukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.</p> <p>2. Realizowanie powiatowego programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, stanowiącego załącznik do niniejszego programu.</p> <p>3. Monitoring skuteczności programów terapeutycznych, psychoedukacyjnych i korekcyjno – edukacyjnych</p>	<p>1. Zwiększenie różnorodności i liczby działań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.</p> <p>2. Zwiększenie widocznej korelacji między ilością zakładanych NK, a liczbą osób stosujących przemoc, które aktywnie korzystają z pomocy.</p> <p>3. Spadek liczby rodzin, w których interwencje muszą być podejmowane wielokrotnie.</p>
2.	Wspieranie inicjatyw zwiększających udział osób stosujących przemoc w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych	<p>1. Systematyczne przekazywanie informacji o działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie do sądów, prokuratury, zespołów kuratorskich, ośrodków pomocy społecznej i zespołów interdyscyplinarnych.</p> <p>2. Kolportaż materiałów informacyjnych możliwości skorzystania z działań edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.</p> <p>3. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.</p>	<p>1. Zamiana postaw osób stosujących przemoc.</p> <p>2. Większy udział osób stosujących przemoc w programach edukacyjno -korekcyjnych</p>

6. Realizacja programu

6.1 Źródła finansowania

Środki finansowe na działania zaplanowane w powiatowym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2014 – 2020 będą pochodzić z:

- 1) budżetu Powiatu Gdańskiego (w tym budżetów jednostek organizacyjnych powiatu);
- 2) budżetów gmin z terenu Powiatu Gdańskiego (w tym budżetów jednostek organizacyjnych gmin);
- 3) budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych;
- 4) budżetu państwa na finansowanie realizacji zadań zleconych;
- 5) funduszy europejskich;
- 6) funduszy organizacji pozarządowych;
- 7) innych programów i grantów.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację programu nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, brak długookresowych źródeł finansowania, a także wieloletnich dokumentów finansowych określających planowane wydatki powiatu na bieżącą działalność. Zakłada się, że cele i działania strategii będą wyznaczały kierunki finansowania polityki społecznej powiatu i będą uwzględniane przy konstruowaniu budżetu powiatu w kolejnych latach. Zapisy dokumentu będą również kierunkami starań o pozyskiwanie środków zewnętrznych na finansowanie działalności poszczególnych jednostek.

6.2 Realizatorzy programu

Realizatorami działań zdefiniowanych w powiatowym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2014 – 2021 są samorząd powiatu, samorzady gmin, a w szczególności:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszczu Gdańskim,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Rusocinie,
- Punkt Interwencji Kryzysowej w Pruszczu Gdańskim
- Wydział Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Pruszczu Gdańskim,
- Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna w Pruszczu Gdańskim,
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Gdańskiego,
- Komenda Powiatowa Policji w Pruszczu Gdańskim,
- Zespoły Interdyscyplinarne,
- organizacje pozarządowe
- inne podmioty działające na rzecz osób doświadczających przemocy lub stosujących przemoc.

6.3 Termin realizacji

Termin realizacji działań wyznaczonych w powiatowym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyznaczono na lata 2014–2021. Wyznaczone cele są zaplanowane długoterminowo i są powiązane z nowym okresem programowania na lata 2014- 2020. W miarę posiadanych środków finansowych, jak również pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej poszczególne zaplanowane działania będą realizowane sukcesywnie.

6.4 Monitoring i ewaluacja

Stały monitoring programu będzie prowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszczu Gdańskim, który na bieżąco będzie oceniał realizację programu oraz proponował zmiany i aktualizację założeń, celów i skutecznych działań. W ramach rocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie będzie analizowany stopień realizacji programu dokonywany z właściwymi komisjami rady powiatu.

Przedstawiony „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2014- 2021 ” jest dokumentem otwartym, co oznacza, że w miarę potrzeb i w wyniku ewaluacji zadania w nim zawarte mogą ulegać zmianie.

„Powiatowy program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie na lata 2014 - 2021”

I. Podstawa prawna programu

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.);
- 3) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020;
- 4) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259).

II. Założenie programowe

Podstawą programu jest założenie, iż:

- przemoc wobec najbliższych jest zachowaniem wyuczonym i kształtowanym społecznie;
- poddając sprawcę odpowiednim oddziaływaniom psycho - edukacyjnym można doprowadzić do redukcji jego zachowań agresywnych;
- stosowanie przemocy nie może być usprawiedliwione stwierdzeniem, że była ona skutkiem prowokacji ze strony doznającej przemocy;
- stosowanie przemocy jest wyborem, za który sprawca ponosi odpowiedzialność moralną i prawną.

III. Cele programu

Głównym celem programu jest pomoc sprawcom w zaprzestaniu przemocy poprzez edukację mającą na celu:

1. powstrzymania osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy poprzez uświadomienie sprawcy czym jest przemoc;
2. rozwijania umiejętności samokontroli i zasad współżycia w rodzinie;
3. kształtowania umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy;
4. uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
5. zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy;
6. zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;

7. uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych;
8. umiejętność konstruktywnego wyrażania uczuć;
9. rozpoznanie sygnałów zapowiadających zachowania przemocowe;
10. podniesienie świadomości na temat zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych;
11. zwiększenie świadomości w zakresie konsekwencji przemocy domowej;
12. promowanie pozytywnych postaw (w tym poczucia odpowiedzialności za własne czyny).

IV. Adresaci programu

Adresatami programu są osoby dorosłe przebywające na terenie Powiatu Gdańskiego, które identyfikują się z problemami przemocy, wykazują odpowiednią motywację do zmian, a przede wszystkim:

1. osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je jednocześnie do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
2. osoby stosujące przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków (oddziaływania korekcyjnoedukacyjne mogą w tym przypadku stanowić uzupełnienie podstawowej terapii);
3. osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym (np. kierowani przez Policję, Prokuraturę, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej);
4. osoby zgłaszające gotowość w jego uczestnictwie niezależnie od działań instytucji pomocowych na terenie powiatu.

Uczestnictwa w programie odmawia się:

1. osobom z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi (zalecana ewentualna konsultacja psychiatryczna);
2. osobom z chorobą psychiczną;
3. osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków z wyłączeniem osób, które przeszły terapię;
4. nałogowym hazardzistom.

V. Warunki uczestnictwa w programie:

1. uczestnicy Programu muszą być zdrowi psychicznie oraz zachowywać abstynencję od alkoholu i innych środków odurzających;
2. osoby stosujące przemoc w rodzinie, wobec których zostało rozpoznane uzależnienie od alkoholu lub narkotyków i innych środków odurzających, substancji psychoaktywnych albo środków zastępczych, kieruje się w pierwszej kolejności na terapię uzależnień,
- 3) kandydaci do udziału w programie przyznają się do stosowania przemocy w rodzinie,
- 4) przyjęcie do udziału w programie potwierdzone jest zawarciem kontraktu na aktywny udział w sesjach,
- 5) każdy uczestnik zobowiązany jest do podpisywania list obecności na zajęciach
- 6) zakwalifikowanie do grupy zostanie poprzedzone wnikliwą rekrutacją uczestników.

VI. Realizatorzy Programu:

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszczu Gdańskim. Zajęcia prowadzone będą przez Zespół. W skład Zespołu wejdą 2 osoby (preferowana kobieta i mężczyzna) posiadające kwalifikacje zawodowe określone w § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne.

VII. Miejsce realizacji Programu

Program będzie realizowany w całości w budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszczu Gdański, ul. Wojska Polskiego 16, w godzinach popołudniowych.

VIII. Założenia teoretyczne programu:

1. Program realizowany będzie w cyklu rocznym.
2. Program będzie składał się z dwóch etapów:
 - spotkania indywidualne z każdym uczestnikiem programu, których celem jest rozpoznanie diagnostyczne,
 - spotkania grupowe, których celem jest przekazanie treści edukacyjnych (wykłady oraz warsztaty).
3. Ilość spotkań indywidualnych jest uzależniona od specyficznych potrzeb uczestnika i ma na celu:
 - wstępne rozpoznanie i pogłębioną diagnozę sytuacji psychologicznej kandydata,
 - zapoznanie uczestnika z programem i jego założeniami,
 - zakwalifikowanie do udziału w programie,
 - zawarcie z uczestnikiem kontraktu na aktywny udział programie.
4. Sesje grupowe, w ramach których prowadzona jest właściwa praca korekcyjno – edukacyjna ze sprawcami przemocy obejmujące między innymi tematy:
 - społeczno – kulturowe źródła i okoliczności przemocy domowej (mity i stereotypy),
 - definicje przemocy, jej rodzaje, formy i dynamikę,
 - problemy władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich,
 - planowanie i rozwijanie samokontroli,
 - komunikację interpersonalną,
 - promocję pozytywnych standardów i wartości,
 - zaburzenia życia rodzinnego spowodowane uzależnieniami,
 - wpływ przemocy domowej na zachowanie i psychikę dzieci,
 - tolerancję i szacunek wobec osób starszych i niepełnosprawnychSesje grupowe oprócz oddziaływań edukacyjnych obejmuje również ćwiczenia praktyczne – dostarczające korekcyjnych doświadczeń osobistych, zmieniających zachowania i postawy oraz rozwijające umiejętności samokontroli zachowań.
5. Szczegółowa tematyka spotkań zostanie opracowana przez osoby prowadzące zajęcia.
6. Uczestnik programu odbędzie łącznie minimum 60 godzin zajęć.
7. Jeden cykl programu obejmować będzie pracę z grupą liczącą nie więcej niż 15 osób.
8. Zajęcia odbywać się będą raz w tygodniu przez trzy do czterech godzin.
9. Udział uczestników w programie jest bezpłatny.

IX. Monitoring i ewaluacja

Realizując program korekcyjno - edukacyjny stosuje się system monitoringu zachowań sprawców w trakcie trwania programu. Badanie monitoringu i ewaluacji będzie dokonywane poprzez ankietę skuteczności programu oraz bezpośrednie rozmowy z uczestnikami programu i ich najbliższym otoczeniem.

Wyniki badań z monitoringu i ewaluacji wykorzystane będą w pracy nad doskonaleniem technik oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Celem monitoringu jest sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców, którymi są rodziny osób stosujących przemoc.

